

GEMEENTE HILVERSUM
RAADSVERGADERING VAN 29 JANUARI 2020
(verslag)

Voorzitter: de heer P.I. Broertjes (burgemeester).

Aanwezig zijn de leden: de heer H.P. Blok (Hilversums Belang), de dames M. Boumadkar-Boukhriss (Hart voor Hilversum), A.A.S. den Daas (D66) en F.F. van Drooge (PvdA), de heren M.F. Eerenberg (Hart voor Hilversum), H.H. Fennema (VVD) en F.J.E.M. Göbbels (D66), mevrouw M.D. Groesz (D66), de heren H.R. Jaarsma (D66) en A.S. de Jong (D66), de dames M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum) en J. Kalk (PvdA), de heren H. Koç (Hart voor Hilversum) en F.R. Kool (GroenLinks), mevrouw M.G. Kooloos (Leefbaar Hilversum), de heren E.J. Kruijswijk Jansen (CDA) en R.J.C. Lancé (Leefbaar Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren T. Pelsma (ChristenUnie) en A. Poels (GroenLinks), mevrouw R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum), de heer F.W. Reijmerink (VVD), mevrouw M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heren P.H.J.R. van Rooden (SP), J.A.C. Slingerland (Hart voor Hilversum), P. Veenendaal (GroenLinks), J.R. Verheij (D66) en R. Verkuijlen (VVD), de dames B. Verweij (SP) en M.I. van Vliet (D66), de heren M.F. Vogel (VVD) en N.G.T. van Voorden (CDA), mevrouw A.F. Vreugdenhil-de Blécourt (ChristenUnie) en de heren J.A. van Waarden (GroenLinks), T.R. Westerneng (VVD) en A. Yorulmaz (CDA).

Griffier: de heer P.M.H. van Ruitenbeek.

Wethouders: de heren W.M. Jaeger, J. Kastje, A.R.C. Scheepers en F.G.J. Voorink en mevrouw A.J. Wolthers.

Afwezig: de heer D.E.O. Streutker, lid en mevrouw K.J. Walters, wethouder.

De VOORZITTER opent de raadsvergadering en heet allen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Streutker en wethouder Walters. De heren Jaarsma en Koç zullen de vergadering vanaf een later tijdstip bijwonen.

1 VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER stelt voor een motie vreemd aan de orde van de dag M 20-06 'Grip op visie en strategie' als agendapunt 16 te agenderen en agendapunt 12 over te hevelen naar de punten met debat. Verder stelt hij voor agendapunt 14 te behandelen na agendapunt 12.

-

Aldus wordt besloten.

De heer PELSMA stelt voor agendapunt 13, het CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik, van de agenda te halen, omdat de stukken na de commissievergadering niet zijn aangepast. Hij is er voorstander van om het voorstel nog eens door de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid te laten behandelen om te komen tot een goed en weloverwogen besluit.

De heer VAN VOORDEN sluit zich daarbij aan, ook omdat het advies van de Welstandscommissie nog bij het voorstel ontbreekt.

De heer VAN WAARDEN is van opvatting dat het voorstel wat hem betreft rijp is voor behandeling door de raad.

Het voorstel van de ChristenUnie om agendapunt 13, het CO₂-netutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik,

van de agenda te halen wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 6 tegen 30 stemmen verworpen, met de stemmen van het CDA, de ChristenUnie, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang voor.

De agenda wordt vervolgens vastgesteld.

2 AANWIJZINGSBESLUIT GRIFFIER EN PLAATSVERVANGEND GRIFFIERS

De VOORZITTER deelt mee dat het in verband met de invoering van de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) noodzakelijk is om de benoemde griffier en plaatsvervangend griffiers per 1 januari 2020 aan te wijzen als griffier, respectievelijk plaatsvervangend griffier.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van de Werkgeverscommissie besloten

3 BENOEMING COMMISSIELEDEN

Zonder stemming wordt conform het voorstel van de griffier en de voorzitter besloten en zijn de heren R.M. Goedhart (ChristenUnie), M.F.P.M.T. Janssen (Hilversums Belang), J.P.A. Otto (SP) en R. Ruijer (SP) als commissieleden benoemd.

In handen van de VOORZITTER leggen de heren Goedhart en Janssen de bij wet voorgeschreven eed af.

In handen van de VOORZITTER leggen de heren Otto en Ruijer de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

4 BENOEMING LID AUDIT- EN REKENINGENCOMMISSIE

De VOORZITTER legt uit dat op basis van artikel 2, tweede lid van de Verordening op de Audit- en rekeningcommissie Hilversum 2018 iedere in de raad aanwezige fractie één lid kan afvaardigen. Door het benoemen van de leden van de Audit- en rekeningcommissie wordt invulling gegeven aan dit artikel.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van het presidium besloten en zijn mevrouw A.A.S. den Daas (D66) en de heren R.M. Goedhart (ChristenUnie) en R. Ruijer (SP) benoemd tot leden van de Audit- en rekeningencommissie.

5 BENOEMING NIEUW BURGERLID COMMISSIE VOOR WELSTAND EN MONUMENTEN

De VOORZITTER zet uiteen dat in de Commissie voor Welstand en Monumenten vanwege het per 2 februari 2020 aflopen van de maximale benoemingstermijn van drie jaar en het vroegtijdige vertrek van het huidige burgerlid een nieuw burgerlid nodig is. Na selectie is voorgesteld hiervoor te benoemen mevrouw H. Gietelink-Swane (in de functie van burgerlid). Bij de selectie zijn leden van de Commissie voor Welstand en Monumenten betrokken geweest. De raad is bevoegd tot het benoemen van leden van deze adviescommissie.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten mevrouw H. Gietelink-Swane voor een periode van drie jaar te benoemen tot burgerlid van de Commissie voor Welstand en Monumenten.

6 LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de in de rubrieken 0, I en III van de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken.

De VOORZITTER wijst op de afspraak dat opmerkingen over de ingekomen stukken vooraf bij de griffie worden aangemeld. Dat heeft de SP gedaan.

Het college heeft inmiddels invulling gegeven aan het verzoek van de raad om melding te maken van de afdoening van brieven van burgers, die door de raad in handen zijn gesteld van het college ter afdoening. Die melding treft de raad aan bij punt 40 onder rubriek 0.

Mevrouw VERWEIJ gaat in op raadsinformatiebrief 2019-80 uit rubriek 0 over het minimabeleid, schulddienstverlening, het overgangsrecht en de notitie maatwerk en wederkerigheid. Er wordt een overgangsrecht ingevoerd, er zijn brieven verstuurd en de cliëntenraad en de Adviesraad Sociaal Domein zijn het daarmee niet eens. Een aanvraag voor een minimaregeling mag wat haar betreft niet alleen een kostenoverweging zijn om te bezuinigen. Daarom vraagt zij wat dat betreft coulanace van de wethouder.

In raadsinformatiebrief 2019-89 over de evaluatie van het onderwijskansenbeleid heeft zij gelezen dat de gratis en gesubsidieerde peuterspeelzalen van Versa overgaan naar Inkoop en kinderopvang. Zij vraagt welke gevolgen dat heeft voor de gratis peuterspeelzalen en of het college de raad daarover schriftelijk kan informeren.

De collegebrief inzake basisvoorziening begeleiding gaat over de pilot indicatieloos werken. Die brief vermeldt dat twee wijken aangewezen zijn waar mensen terecht kunnen. Het is de SP volstrekt onhelder wat er met het indicatieloos werken gebeurt. Indicatieloos werken heeft grote gevolgen voor inwoners die hulp nodig hebben, zodat zij de wethouder om een beeldvormende sessie of commissiebehandeling vraagt.

In rubriek III staat een brief van de huurdersbelangenvereniging over een door Aedes voorgestelde huurverhoging, die in de prestatieafspraken opgenomen moet worden. Zij is niet voor tussentijdse huurverhogingen op grond van wazige redenen. Die brief wil zij voor een commissievergadering agenderen, waarbij zij de wethouder een uitleg vraagt om de stand van zaken van de prestatieafspraken.

De heer KASTJE antwoordt dat de raad in het voorjaar altijd een brief van het college krijgt over de voortgang van de prestatieafspraken, gebaseerd op het bestuurlijk overleg tussen woningcorporaties, huurdersverenigingen en de gemeente.

Zonder stemming wordt conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

7 VASTSTELLEN VERSLAG RAADSVERGADERING D.D. 11 DECEMBER 2019

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

8 BIJDRAGE CRAILO RIJKSBOOMENREGELING

De VOORZITTER geeft aan dat er een raadsbesluit nodig is voor de aanvraag van een rijksbijdrage voor de kosten die zijn gemaakt voor het ruimen van explosieven uit de Tweede

Wereldoorlog op het Hilversumse deel van plangebied Crailo. Het opsporingsonderzoek en verwijdering heeft inmiddels plaatsgevonden in opdracht van de provincie Noord-Holland als voorbereiding op de gebiedsontwikkeling.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9 AANVULLEN HILVERSOMS RESTAURATIEFONDS (HRF)

De VOORZITTER laat weten dat het een voorstel betreft om het Hilversums Restauratiefonds aan te vullen met een bedrag van € 500.000,-. Het gaat om een revolverend fonds, dat na een goede start in 2017 inmiddels op is en is bedoeld om restauraties van gemeentelijke monumenten te stimuleren door het verstrekken van laagrentende leningen voor de financiering.

Het voorstel is besproken door de commissie Ruimtelijke Ordening en Wonen op 8 januari jl., waarbij de fracties allemaal positief adviseerden.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten

10 CONTROLEPROTOCOL GEMEENTE HILVERSUM 2019-2022

De VOORZITTER brengt naar voren dat ter voorbereiding en ondersteuning van de accountantscontrole een controleprotocol is opgesteld, waarin nadere aanwijzingen gegeven worden aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole.

Dit voorstel is besproken door de commissie Economie en Bestuur op 8 januari 2020. Alle fracties achtten het voorstel rijp voor de raad en de PvdA maakte een voorbehoud. De overige fracties waren positief.

Mevrouw KALK legt een stemverklaring af. De gemeenteraad van Hilversum formuleert op tal van terreinen zijn eigen beleid en verbindt daaraan doelen. Door specifiek lokaal beleid uit te sluiten van de financiële rechtmatigheidscontrole door de accountant die in opdracht van de raad werkt heeft het vaststellen van lokaal beleid en lokale doelen blijkbaar niet dezelfde status en waarde als die van andere overheden. Zij neemt lokaal beleid wél serieus en stemt daarom tegen het voorstel.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de PvdA geacht wordt te hebben tegengestemd.

11 EVALUATIE CAMERATOEZICHT 2019

De VOORZITTER zet uiteen dat op dit moment een nieuw evaluatierapport cameratoezicht Hilversum 2019 voorligt. Cameratoezicht dient ingevolge artikel 2.8.1 van de APV steeds voor een periode te worden verlengd. De raad wordt gevraagd in te stemmen met het verlengen van het cameratoezicht tot 1 januari 2022. Er is nog een brief naar de raad gegaan met beantwoording van technische vragen. Alle fracties waren hierover positief.

De heer DE JONG zegt de burgemeester dank voor het beantwoorden van vragen, waaruit blijkt dat de integrale aanpak met cameratoezicht effectief is en zorgvuldig gebeurt, waarbij er oog is voor verdere en betere evaluatie en analyse van de resultaten. D66 zal cameratoezicht kritisch blijven volgen, maar stemt van harte in met de verlenging voor de komende twee jaar.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders be-

sloten.

12 REGIONAAL ECONOMISCHE AGENDA

De VOORZITTER brengt naar voren dat De provincie Utrecht en de gemeenten Utrecht, Amersfoort en Hilversum opdracht hebben gegeven tot het opstellen van één gezamenlijke Regionale Economische Agenda regio Utrecht (REA). Het is een strategische agenda op hoofdlijnen. De REA dient als vertrekpunt voor de nog op te richten Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht (ROMU). De raad wordt gevraagd de agenda vast te stellen. Wethouder Jaeger heeft de raad een cijfermatige onderbouwing toegezegd, evenals een begeleidende brief. Die toezeggingen zijn een dezer dagen nagekomen.

De PvdA maakte in de commissievergadering een voorbehoud, de ChristenUnie wilde graag de begeleidende brief beoordelen en is positief over het voorstel. De overige aanwezige fracties waren positief.

Mevrouw VAN DROOGE herinnert aan het goede toelichtende verhaal van de wethouder in de commissievergadering over de inhoudelijke richting en betreurt het pas vandaag aanleveren van de extra cijfermatige onderbouwing, wat haar heeft gehinderd in de voorbereiding. Toch is zij blij met de nagekomen toezegging en gaat zij met het voorstel akkoord.

Mevrouw VREUGDENHIL-DE BLÉCOURT memoreert dat het voorstel zonder debat naar de raadsvergadering zou worden doorgeleid mits de aan de partners gerichte begeleidende brief voor de raadsvergadering zou worden overgelegd, zodat te checken is over wat in de commissievergadering is besproken. Die brief kwam maar steeds niet, wat zij jammer vindt. Zij vraagt daarom waarom een voorstel zoveel sores oplevert vanwege een niet nagekomen toezegging. Dat is niet nodig en daarom vraagt zij het college daarop intern te laten reflecteren en deze gang van zaken niet meer laten gebeuren.

Mevrouw DEN DAAS sluit zich grotendeels aan bij mevrouw Vreugdenhil en had al een amendement in voorbereiding om de in de commissievergadering gemaakte opmerking bij de REA terecht te laten komen. Gelukkig heeft het college net op tijd een brief gestuurd, waarin de gewenste opmerkingen alsnog staan. Daarom stemt zij met het voorstel in.

De heer JAEGER (wethouder) herinnert aan de goede bespreking van de REA in de commissievergadering. Er is blijheid om ook de oriëntatie richting Utrecht, omdat Hilversum veel te winnen heeft met die samenwerking. Een brief met een samenvatting van het besprokene in de commissievergadering en de observaties over de rode contouren zou naar de raad toekomen en het spijt hem zeer dat dat zo laat is gebeurd. Hij zal het verloop nagaan, maar in ieder geval kan men concluderen dat het standpunt over de rode contouren niet wijzigt.

Mevrouw VERWEIJ kondigt aan tegen het voorstel te stemmen, omdat de vanuit de ROM gekoppelde investeringen uit elkaar lopen. Alleen Hilversum neemt deel aan de REA en dat zou de regio moeten zijn. De SP vindt dat men focus en geld binnen Hilversum moet houden en ook vindt zij dat de doelstellingen niet bijdragen aan Hilversum.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de SP wordt geacht te hebben tegengestemd.

14 REGIONALE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ REGIO UTRECHT

De VOORZITTER deelt mee dat het college voornemens is deel te nemen aan een op te richten regionale ontwikkelingsmaatschappij en participatiefonds Utrecht. Het voorstel is uitgebreid besproken door de commissie Economie en Bestuur. De raad is in de gelegenheid wensen en bedenkingen kenbaar te maken over de oprichting van een regionale ontwikkelingsmaatschappij, de deelname aan het aandelenkapitaal ter hoogte van € 1 miljoen en de oprichting van de regionale samenwerkingsmaatschappij.

Daarnaast is de raad gevraagd een kader vast te stellen en een besluit te nemen over de jaarlijkse kosten van de exploitatie. Omdat het college alle adviezen van de raad wil meewegen, zijn in overleg met de griffier de eerste drie beslispunten van het voorstel aangepast.

De zienswijzen van de raad bestaan uit de mondeling geleverde bijdragen in de vergadering van de commissie Economie en Bestuur blijkens het verslag van 8 januari jl. en de mondelinge bijdragen blijkend uit het verslag van de beraadslagingen op dit punt van hedenavond.

In de commissievergadering is geadviseerd over de punten 4 en 5 van het concept-raadsbesluit. Het CDA, Hart voor Hilversum, GroenLinks, de VVD en D66 adviseerden positief en achtten het voorstel rijp voor de raad. De PvdA maakte en voorbehoud en de ChristenUnie en Hilversums Belang achtten het voorstel rijp voor de raad.

Mevrouw VREUGDENHIL-DE BLÉCOURT stelt vast dat de positie van Hilversum grote voordelen heeft in de richting van Amsterdam en Utrecht. De uitdaging is steeds welke invloed Hilversum op het geheel kan uitoefenen. Het gaat niet alleen om Hilversum als centrumgemeente, maar om heel het Gooi, omdat alles met elkaar samenhangt.

Verder verwacht zij dat het nog een uitdaging zal zijn om de ambities van de MRA, de REA en de ROM elkaar niet te laten bijten. Daartoe denkt zij dat het nodig is dat er deuren in het raadhuis zijn die niet op slot kunnen en dat er niet alleen maar kijkgaatjes zijn tussen de verschillende afdelingen. Goede samenwerking is nodig en dat kan nog een uitdaging zijn.

Vervolgens wil zij een evaluatie of stand van zaken na een jaar, mogelijk via een te agenderen wethoudersbrief. Het gaat haar erom op de hoogte te blijven van wat er gebeurt en mee te praten over ontwikkelingen, ook al is het een organisatie op afstand.

Mevrouw VERWEIJ woonde meer dan anderhalf terug de behandeling van Entree 01 bij de provincie Utrecht bij waaraan voorafgaand de ROM Utrecht werd besproken. Op dat moment was de gemeenteraad van Hilversum niet op de hoogte. De discussie aldaar vond zij interessant, omdat Provinciale Statenleden zich afvroegen wat een praatclubje nog zou toevoegen aan wat zij willen bereiken, wie er daaraan meedoen en voor welk geld dat gebeurt. De democratische legitimering is ook in de provincie Utrecht ter discussie gesteld.

De gemeenteraad van Hilversum heeft vaker verbonden partijen besproken. Nu wil het college €1 miljoen stoppen in een clubje waar de raad straks niet meer over te zeggen heeft, al helemaal als het een collegebevoegdheid is. Het wonderlijke is dat verschillende doelstellingen uit elkaar lopen. De invloed van de raad is dus niet groot.

De commissie heeft gesproken over ambtelijke capaciteit kostende ambities en de vraag was of er genoeg ambtenaren zijn die daadkrachtig en goed hun werk kunnen uitvoeren om ambities te realiseren. In de krant las zij dat veel ambities veel geld kosten en dat geld te lenen of om te zetten is om alles netjes te regelen. Het college zei zelf al heel grote ambities te hebben, wat misschien wat veel wordt. De gemeente weet dat zij goed op haar geld moet letten, moet samenwerken en aan de MRA gaat deelnemen. De gemeente is het bekend dat Hilversum is gesitueerd tussen Amsterdam en Utrecht, zodat samenwerking nodig is. Met € 1 miljoen komt men echter eigenlijk nergens en het is wonderlijk dat alleen de naam van de gemeente Hilversum onder deze overeenkomst staat. Beter had een en ander beter democratisch gelegitimeerd op een andere manier kunnen gebeuren. De SP zegt niet nu in te stappen en weet zeker dat de raad volgend jaar bij een evaluatie zal aangeven eigenlijk meer te zeggen te willen hebben.

Als Hilversum in de ROM stapt, waarin wel degelijk staat dat de rode contouren van Hilversum wél bespreekbaar moeten zijn, is zij de kleinste partij met de minste zeggenschap en het minste geld, waarover de raad niet meer kan beschikken.

Zij wenst de gemeente Hilversum veel succes en hoopt dat zij ongelijk heeft. Zij vreest echter dat de raad vaker over dit onderwerp zal spreken en hoopt het geld in Hilversum te houden, ambtenaren de tijd te geven, samen te werken, maar niet op deze manier in een verbonden partij met de wethouder op een vooruitgeschoven post.

Mevrouw VAN DROOGE stelt vast dat Hilversum voor € 1 miljoen aandeelhouder zal worden van de ROM en jaarlijks structureel aan de exploitatie zal bijdragen. Het college hield de raad het afgelopen jaar middels raadsinformatiebrieven en beeldvormende sessies al op de hoogte van ontwikkelingen. De gegunde tijd om met het college van gedachten te wisselen over de echte stukken en voorwaarden was uiteindelijk toch nog kort en te beperkt. Daardoor is het geheel weer onder stoom en kokend water vast te stellen. Vanuit de gemeenteraden van Amersfoort en Utrecht hoort zij echter dat het water niet overal zo hard stoomt en kookt. De raad van Utrecht heeft namelijk al weken terug wensen en bedenkingen kunnen geven en heeft ook al weken terug schriftelijk antwoord van het college gekregen, voorafgaand aan de eerste commissievergadering. Die raad heeft ook de mogelijkheid om al dan niet actief in te stemmen met deelname aan de ROM. In Hilversum koos het college om slechts de minimaal wettelijk vereiste inspraak van de raad toe te laten. In Hilversum is het raadsbesluit een formeel inspraakmoment voordat het college door kan gaan met wat het van plan was. Het college lijkt nog steeds niet te hebben geleerd om de democratische besluitvorming in de raadsvergadering de juiste waardering te geven.

Ze houdt er niet van te touwtrekken met het college, zodat de raad grip kan krijgen op wat er in Hilversum gebeurt. Met dit college is dat kennelijk toch nodig. Zij stemt liever niet tegen het voorstel vanwege het goede verhaal van de wethouder over de potentiële voordelen en investeringen en de voordelen van de ROM als samenwerkingsvorm. Met die samenwerking is er nog weinig ervaring en er zijn nog aardig wat bij te schaven ruwe randjes, die op dit moment nog onzekerheid geven. Daarom dient zij het volgende amendement en de volgende motie in.

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 29 januari 2020;
gelezen het raadsvoorstel ‘Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht’
agendapunt 14;
constateert dat:

- de raad wordt gevraagd om wensen en bedenkingen kenbaar te maken aangaande het voorgenomen besluit tot de oprichting van Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) regio Utrecht B.V.;
- een onderdeel van die wensen en bedenkingen is dat het adviesbureau PWC een aantal aanbevelingen heeft gedaan die deels nog niet verwerkt zijn en waarover de raad dus geen oordeel kan vellen;
- het college bij instemming met dit voorstel wettelijk gemandateerd is om over te gaan tot de oprichting van en deelname aan de ROM, echter de gevraagde investeringen behoren tot het budgetrecht van de raad;
- de raad wordt gevraagd om vooruitlopend op de kadernota en begroting alvast een investering van € 1 miljoen in aandelen incidenteel en € 45.000,- exploitatiekosten structureel goed te keuren;
- deze investeringen pas officieel worden in de kadernota en naar verwachting later in de begroting voor 2021 worden verwerkt;

overweegt dat het:

- niet noodzakelijk is om nu al goedkeuring te geven aan de investeringen voor 2021;

- begrijpelijk is dat het college door wil kunnen gaan in de voorbereidingen voor oprichting van en deelname aan de ROM;
- wenselijk is om de aanbevelingen van PWC serieus te nemen.

besluit het voorgestelde besluit punt 4 te wijzigen zodat het als volgt luidt:

4. De jaarlijkse kosten van de exploitatie (€ 45.000,-) te dekken binnen de beschikbare ruimte op het budget programma 1, Werken, taakveld 3.1 Economische ontwikkeling en de rentelasten (€ 14.000,-) van de storting in het fonds binnen het programma Financiën en grondexploitatie, taakveld Treasury te verantwoorden en deze voor 2020 op te nemen in de 1e Marap 2020 en structureel in de Kadernota 2021. Dit onder voorbehoud van het overnemen van alle aanbevelingen op de documentatie ROM Utrecht van PWC. De uitwerking hiervan dient aan de raad ter kennisname worden aangeboden ten tijde van de behandeling van de kadernota.”

(Amendement A 20-07 van de PvdA)

Motie M 20-08 ‘Vinger aan de ROM-pols’

“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 29 januari 2020, gelezen het raadsvoorstel ‘Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht’, constateert dat:

- door de aard van de samenwerking zowel het college als de raad relatief weinig sturingsmiddelen hebben op de ROM, vergeleken met andere vormen van samenwerking;
- de verwachting is dat dit een langdurige verbinding gaat worden en is daardoor een grote stap voor Hilversum;
- het college als aandeelhouder over de ROM geïnformeerd wordt via het jaarplan en inspraak krijgt over het vierjarenplan via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA);

overweegt dat:

- de ROM een relatief nieuwe constructie is, waar geen van de deelnemende gemeentes nog ervaring mee heeft;
- het wenselijk is dat de gemeenteraad vooral in de eerste jaren een vinger aan de pols dient te houden en college dient te adviseren over de ontwikkeling van deze samenwerking;

en verzoekt het college:

- om de jaarplannen van de ROM ook jaarlijks ter kennisname aan te bieden aan de raad;
- om de vierjarenplannen van de ROM voorafgaande aan de betreffende AVA’s ter bespreking in een raadscommissie van Hilversum te agenderen;

en gaat over tot de orde van de dag.

(Motie M 20-08 van de PvdA)

Mevrouw DEN DAAS merkt op dat de op te richten ROM met het participatiefonds zowel een ontwikkelings- als financieringsinstrument is. Andere Nederlandse steden hebben inmiddels al in hoge mate geprofiteerd van dergelijke ontwikkelingsfondsen, waarbinnen de Nederlandse overheid financiering toekent om de economie te stimuleren. Het revolverend ROM-fonds is dus ook een manier om het stimuleringsbudget van Economische Zaken te verdelen over Utrecht, maar ook over Hilversum. Dat ROM-fonds juicht zij toe. Het stimuleert de werkgelegenheid, geeft een impuls aan innovatie, ook en juist in het MKB en dat binnen de kaders van de REA, die Hilversum passen als een jas. Zij ondersteunt de keuzen voor de inhoudelijke afbakening van thema’s op het gebied van gezond en stedelijk leven, met een focus op groen, gezond en slim. De Hilversumse

economische speerpunten media, mediawijsheid en gezondheid sluiten er prima bij aan. Ondernemerschap en werkgelegenheid gaan zo hand in hand met maatschappelijke oplossingen.

In de commissievergadering is afgesproken in de raadsvergadering mogelijke wensen en bedenkingen te uiten. De wensen van D66 zijn deels verwoord in het memo dat het college na commissiebehandeling nog heeft nagestuurd. D66 acht de communicatie richting MKB'ers van groot belang, een online informatiepunt juist ook in Hilversum zou daarbij enorm helpen. In het investeringsreglement Participatiefonds ROM wordt als drempel voor bedrijven TRL fase 7 gehanteerd. Het product of de technologie is dan al geïmplementeerd in de uiteindelijke operationele omgeving en de focus ligt in die fase op productie en certificering. D66 denkt dat die fase voor MKB'ers juist vaak te hoog ligt. Kleine bedrijven en start-ups worstelen dan om financiering te verkrijgen om op dit niveau te komen. Zij zou graag zien dat bijvoorbeeld 25% van de aanvragen op TRL fase 6 wordt beoordeeld en ziet dat graag als uitbreidingsoptie meegenomen worden in het investeringsreglement.

D66 is van mening dat het criterium 'gecreëerde arbeidsplaatsen' moet worden uitgebreid met 'effect op de arbeidsmarkt', zoals ook in de memo van het college is verwoord.

Verder heeft D66 geen bedenkingen, maar wel nog een vraag. Na de oprichting staan gemeenteraden op een behoorlijke afstand van de ROM. D66 wil graag weten op welke manier de raad over het vervolgproces terugkoppeling krijgt en hoe en wanneer er een eerste evaluatie plaatsvindt.

De heer VEENENDAAL deelt mee dat GroenLinks positief is over de oprichting van de regionale ontwikkelingsmaatschappij ROMU, omdat men niet alleen naar het noorden moet kijken als er ook zoveel raakvlakken zijn met de burens in het zuiden en het oosten, met name Amersfoort en Utrecht. Bovendien heeft Hilversum straks daarmee een ijzer in het vuur als het gaat om de verdeling van gelden van NL-Invest, die alleen via dit soort ontwikkelingsmaatschappijen gaat verlopen.

De ROMU gaat bedrijven helpen in sectoren die GroenLinks na aan het hart liggen: gezondheid, circulaire economie, energietransitie en creatieve industrie, de media. Het zijn bedrijven die het op eigen kracht net niet zouden redden om commerciële financiering voor hun verdere ontwikkeling te vinden. Het lijkt hem een uitstekend idee om die bedrijven extra te steunen en hij hoopt dat Hilversumse bedrijven in die sectoren er maximaal gebruik van zullen maken. Misschien moeten ze waar mogelijk een beetje worden geholpen om straks naar de ROMU te vinden.

GroenLinks vindt de jaarlijkse bijdrage van € 45.000,- en € 1 miljoen aan het revolverende investeringsfonds redelijk, want die staan goed in verhouding tot de andere deelnemende partijen.

Wat governance betreft heeft hij begrepen dat het een bewezen concept is dat deels de Haagse leest is geschoeid en is aangepast aan de regio. Vooralsnog heeft hij voldoende vertrouwen om daarmee aan de slag te gaan. Wel vraagt hij om een jaarlijkse rapportage over de resultaten van de ontwikkelingsmaatschappij en wil hij horen of de ingeschatte ambtelijke inzet van 0,75 fte toereikend is. Verder wil hij de wethouder nog eens nader laten ingaan op de rol van de regio's, die hem nog niet helemaal duidelijk is.

Ten slotte biedt de benoeming van medewerkers, bestuur en raad van commissarissen een mooie kans om stappen te zetten op het gebied van diversiteit en inclusiviteit, vooral als het gaat om gender en cultuur. Ook daar is hij nieuwsgierig naar de resultaten.

De heer VOGEL vindt het goed op te merken dat het voorliggende stuk het laatste is en belangrijk is om met wethouder Economie te bespreken. Het gaat namelijk ook om de na te streven financiële infrastructuur. Het gaat om de innovatiekracht en toekomstbestendigheid van Hilversum, waarbij men ook moet kijken hoe uiteindelijk de innovatie te faciliteren is. Gebleken is dat kapitaal van banken en een investeringsmaatschappij helpt om innovaties tot stand te brengen.

Na het accorderen van de agenda gaat het om zorgen voor een infrastructuur om belangrijke innovaties te laten ontwikkelen. Daarom is de VVD daarvan een groot voorstander. Er wordt kritisch naar het investeringskader gekeken alvorens daar geld naartoe gaat. De start is € 1 miljoen en Economische Zaken legt 40% in. Daarom ziet hij de ROM als een belangrijk vehikel om het ondernemersklimaat van Hilversum verder te helpen. Dat had hij graag in de regio gezien, maar Invest-NL is begonnen. De benodigde infrastructuur om te zorgen dat plannen financiering krijgen is actueel aan het worden.

Mooi vindt hij dat de wethouder naar Utrecht kijkt als belangrijke economische omgeving, zodat er niet alleen een focus is op Amsterdam. Hilversum zit in het scharnierpunt. Dat geeft kansen en positie, die hard nodig zijn om mee te doen in het grote innovatieve klimaat. Daarmee is hij heel erg blij, zodat hij het voorstel van harte steunt. Wel verwacht hij nog een rapportage van hoe een en ander eruit ziet.

De heer SLINGERLAND lijkt het alsof er iets nieuws wordt begonnen, maar er zijn in Nederland meer dergelijke regionale ontwikkelingsmaatschappijen, zoals in Limburg, waar er na sluiting van de steenkolenmijnen iets nieuws moest worden bedacht om de werkgelegenheid op peil te brengen. Voor Hilversum is dit nieuw en het risico is beheersbaar, vanwege elders in het land opgedane ervaringen.

Hij vraagt het college om de geuite wensen en bedenkingen ter harte te nemen en die op te nemen in de geactualiseerde brief. Hij vraagt om de raad daarvan voor verzending op de hoogte te stellen.

De heer JAEGER (wethouder) erkent dat het voorstel op zichzelf een technisch voorstel lijkt, maar inhoudelijk kan dat van groot belang zijn voor de regio, Hilversum en de in brede zin gevraagde maatschappelijke doelen. Er zijn namelijk grote maatschappelijke vraagstukken die om antwoord vragen vanuit de overheid en particuliere partijen. Daartoe hebben het kabinet en de Eerste en Tweede Kamer het financiële vehikel Invest-NL opgericht. Invest-NL investeert in bedrijfsinitiatieven, businesscases, die gaan over maatschappelijke vraagstukken, zoals de energietransitie in brede zin, digitalisering en gezondheid. Soms krijgen ideeën en initiatieven heel erg moeilijk financiering vanuit de private sector en banken, maar zij zijn dermate waardevol dat men ze niet wil laten liggen. Vanuit die optiek is Invest-NL opgericht. Invest-NL is ook voor initiatieven voor kleinere bedragen dan honderden of tientallen miljoenen. Daartoe worden de regionale ontwikkelingsmaatschappijen gebruikt.

Hij noemt het verwonderlijk dat in heel Nederland regionale ontwikkelingsmaatschappijen actief zijn, behalve in de provincies Utrecht, Flevoland en Noord-Holland. In antwoord daarop is twee jaar terug in Utrecht een initiatief ontstaan. De ROM Utrecht zal niet alleen vanuit zichzelf zorgen voor financiering van waardevolle maatschappelijke initiatieven, maar zal ook zorgen voor een goede brugfunctie richting Invest-NL.

Hilversum kijkt niet alleen naar Amsterdam, maar ook naar Utrecht. Het voorstel lag hedenmiddag bij de Staten van Utrecht voor en is op 28 januari door de gemeenteraad van Amersfoort aangenomen. Volgende week vindt raadsbehandeling in Utrecht plaats.

Het vanavond besprokene gaat mee in de brief met de zienswijze op de ROM Utrecht. De brief zal worden aangevuld met het vanavond met elkaar gewisselde en die aangepaste brief zal hij de raad onmiddellijk doen toekomen.

Wat betreft de door Hilversum in te nemen plek wijst hij op de toegevoegde waarde vanwege de ligging in het ellebooggewricht tussen de regio's Amsterdam en Utrecht. Informatie vanuit beide regio's is te delen met de andere regio, wat beide gebieden verrijkt. Daartoe is het ontzettend belangrijk integraal te kijken en heel goed te communiceren met het MKB, starters en initiatieven. Een online platform lijkt hem een buitengewoon goed idee en wil hij in de zienswijze meenemen.

De MRA en de ROM bijten elkaar niet. Invest-MRA, waarover de komende maanden een voorstel naar de raad zal toekomen, gaat over een ander bedrag en initiatieven boven € 2,5 miljoen. In Utrecht gaat het om initiatieven onder de € 2,5 miljoen. Hij verwacht dat de aanspraken van ondernemers uit de regio van Hilversum eerder in de ROM Utrecht kunnen landen, omdat daar vaker kleinere initiatieven te zien zijn.

Hij ziet de raad niet als bemoeial en vindt het van essentieel belang om de raad er als partner bij te hebben, al was het maar om de communicatie goed op gang te krijgen en gebruik te kunnen maken van netwerken, mensen en organisaties die raadsleden kennen. Die wortels wil hij laten gebruiken om financiering door te laten vloeien naar daar waar die nodig is. In de loop van het jaar zal het college de raad namelijk zeer regelmatig op de hoogte houden van ontwikkelingen, zoals de oprichting, de eerste initiatieven en of informatie daadwerkelijk aankomt. Er komt een jaarverslag van de ROM en dat is ook een goed moment voor een evaluatie.

De drempel van TR 7 en TR 6 is essentieel. Een drempel moet niet te hoog zijn en de suggestie om die terug te brengen naar TR 6 vindt hij heel goed. Ook de opmerking over de gecreëerde arbeidsplaatsen en het effect op de arbeidsmarkt neemt hij mee.

Mevrouw VERWEIJ weet dat de ROM op dit moment op uitvoering staat. Het besluit daarover van de provincie Utrecht en haar mede-opdrachtgevers is genomen op 18 februari 2019. Als de Hilversumse raad serieus was genomen had dat moment aangegrepen moeten worden om kaders te stellen en dingen mee te geven. In januari 2019 stuurde het Hilversumse college een collegebrief, die niet werd geagendeerd en niet actief naar de raad kwam. Zij vraagt de wethouder om dat nooit meer te laten gebeuren.

Mevrouw VAN DROOGE is blij dat alle verslagen en evaluaties naar de raad toekomen en wil het goede woord van de ROM verspreiden. Een partnerschap betekent ook tweerichtingsverkeer en zij wil het college ook helpen bij het vooruitkijken, onder andere bij de vierjarenplannen.

De heer JAEGER (wethouder) zegt toe de plannen die Hilversum als aandeelhouder ontvangt, zeker in het begin, allemaal direct naar de raad door te sturen, opdat die te agenderen zijn. Hij ondersteunt de vraag naar informatieverstrekking, maar vraagt zich af of het specifieke in motie M 20-8 verstandig is.

Hij wil starten met het bedrag van € 1 miljoen en wil bezien of dat bedrag geïnvesteerd kan worden en of daarvoor gewenste werkgelegenheid en maatschappelijke doelen terug te krijgen zijn. Het totaalkapitaal van de ROM is veel hoger dan € 1 miljoen, met name ondersteund door het ministerie van Economische Zaken.

De wensen en bedenkingen vanavond ingebracht neemt hij mee. Hij ziet niet zo snel hoe besluitvorming rondom het dossier anders had gemoeten. Wel begrijpt hij wat mevrouw Van Drooge in haar bijdrage daarover heeft gezegd, maar de vergaderstructuur in Utrecht is anders dan in Hilversum. Er is het afgelopen jaar behoorlijk wat informatie over de ROM Utrecht geweest. Er zijn ook bijeenkomsten over geweest, zodat hij van mening is dat zaken met een behoorlijke aanloop bij de raad zijn geland.

In Utrecht zijn de Regionale Economische Agenda en de ROM sterker gekoppeld. De REA roept op tot een brede welvaartsagenda. In zowel Amersfoort als de Staten is men van mening dat die brede welvaart ook iets sterker in de ROM terug moet komen. Hij kan zich voorstellen dat de raad die oproep ondersteunt en dat wil laten terugkomen in de zienswijze. Dat kan misschien wel met een welvaartsindicator worden gewaardeerd.

Tweede termijn

Mevrouw VAN DROOGE trekt motie M 20-08 in als informatie aan aandeelhouders een op een en bijtijds naar de raad zal worden toegestuurd. Amendement A 20-07 handhaaft zij.

De heer JAEGER (wethouder) zegt dat toe en zal informatie direct doorsturen zodra het college informatie heeft ontvangen.

Mevrouw VAN DROOGE trekt daarop zowel motie M 20-08 als amendement A 20-07 in. Ook vindt zij dat brede welvaart als doel voor investeringen kan worden genoemd.

De heer VEENENDAAL is ook voor het benadrukken van de brede welvaart en is voorstander ervan om de definitie van welvaart uit te breiden met welzijn, gezondheid en milieu.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de SP geacht wordt te hebben gestemd.

13 CO₂-NEUTRAAL MAKEN EN HET BINNENKLIMAAT VERBETEREN VAN HET GEMEENTELIJK VASTGOED VOOR EIGEN GEBRUIK

De VOORZITTER geeft aan dat in het ‘Jaarplan Energietransitie 2019’ de raad de ambitie heeft uitgesproken dat de gemeente Hilversum in 2022 een energieneutrale organisatie heeft. In hetzelfde jaarplan is vastgelegd dat de gemeente Hilversum – voor wat betreft het verduurzamen van vastgoed in eigendom – begint met de panden waar de eigen organisatie in gehuisvest is.

Met het verduurzamen van het raadhuis, de gemeentewerf en het plaatsen van pv-panelen is een investering van € 4.514.000,- gemoeid.

Het voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid van 20 november 2019 en is nu met debat geagendeerd voor deze raadsvergadering.

De heer VAN VOORDEN had het beter gevonden deze nota vanavond niet te behandelen, omdat het CDA het voorstel niet rijp vindt voor behandeling door de raad. Nu de raad het voorstel wel bespreekt is het zijn rol om kritisch te zijn vanwege het slechte proces en de uiterst magere inhoud.

Allen hebben de intentie om te bouwen aan een duurzaam Hilversum en hebben het doel om zoveel mogelijk CO₂-neutraal te zijn. Jaarplannen duurzaamheid staan er vol van en er zijn acties met de H100 om allerlei initiatieven te ontplooiën om die CO₂-reductie te realiseren. De kaders zijn dus voor hem helder. Opeens las hij begin november een persbericht, waarin stond dat de wethouder met een plan komt om het raadhuis te verduurzamen, waarvan de kosten een kleine € 4 miljoen bedragen. Daarover staat weinig de begroting, terwijl het plan nota bene waarschijnlijk eerder klaar was dan de begroting. Dat klinkt hem niet als prudent beleid in de oren.

De totstandkoming van het plan bevreemdt hem ook. Verwacht zou mogen worden dat over het raadhuis een beeldvormende sessie zou plaatsvinden, zodat ideeën hadden kunnen worden uitgewisseld over de aanpak. Dat is niet gebeurd. Ook hoopte hij op een advies van de Welstandscommissie, die de stad zo goed kent. Historische Vereniging Albertus Perk is niet op de hoogte van behandeling van het plan vanavond. Dat kan volgens hem niet.

De commissiebehandeling bood hem geen fraai schouwspel. De coalitie was verdeeld en drie partijen vonden het stuk niet rijp voor behandeling door de raad. Vervolgens heeft de coalitie de kwestie in de krant verder uitgevochten en heeft die er twee maanden over gedaan om tot overeenstemming te komen. Te elfder ure verscheen er een wethoudersbrief die meer vragen opriep dan antwoorden gaf. Dat vindt hij een slecht proces met haast en onzorgvuldigheid.

Wat betreft de inhoud vraagt hij de aanwezigen wat belangrijker is: € 4 miljoen investeren om het raadhuis te verduurzamen en een geringe CO₂-reductie te realiseren of dat bedrag investeren in het verduurzamen van het raadhuis CO₂-neutraal te krijgen en veel meer te realiseren voor Hilversumse inwoners. De argumentatie is dun en te nemen Arbomaatregelen schijnen zeer ingrijpend te zijn, hoewel de noodzaak daarvan nergens is toegelicht en een duidelijk plan ontbreekt in de begroting. Het door hem opgevraagde meerjarenonderhoudsplan heeft hij niet ontvangen. Die wijze van omgang met belangrijke onderwerpen kan wat hem betreft niet.

Het plan kent ook enkele kleine nadelen, zoals het 3 centimeter afzagen van deuren, met gevolgen voor de akoestiek, en een toename van de kans op schimmel en roest. Bureaus mogen niet meer bij het raam staan en gordijnen mogen niet meer worden opgehangen. Dat zijn ingrijpende maatregelen waarover hij nog verder wil laten nadenken. Voor € 70.000,- zijn bureaus om advies gevraagd, zonder eenduidig advies als resultaat. Vervolgens vraagt hij of Arbomaatregelen in de duurzaamheidsbegroting thuishoren en of er een plan voor is.

Hij dient een amendement in dat voldoet aan de afgesproken kaders van zoveel mogelijk CO₂ reduceren voor inwoners. Als de raad dat steunt wil hij graag met de raad en de wethouder in gesprek gaan, vanwege zijn calculatie om met het beschikbare geld zeven tot dertien keer meer CO₂ te reduceren door inwoners te betrekken en te stimuleren om isolerende maatregelen te nemen. Dat plan heeft hij voorgelegd aan mevrouw Minnesma van Urgenda die met de gemeente in gesprek wil gaan. Samengevat stelt hij voor realistisch onderbouwde Arbomaatregelen te begroten in het nog vast te stellen meerjarenonderhoudsplan en het overige voor duurzaamheid bedoelde geld samen met inwoners te gebruiken voor isolerende maatregelen.

Amendement A 20-05 'CO₂-neutraal maken van het raadhuis'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 29 januari 2020; constaterende dat:

- in de Klimaatwet is vastgelegd dat Nederland de nationale CO₂-uitstoot fors moet verminderen, namelijk met 49% in 2030 ten opzichte van 1990;
- dit een ambitieuze doelstelling is die extra en gerichte inzet vereist op maatregelen die bewezen effectief zijn;
- voor een gemeente het CO₂-neutraal maken van vastgoed in eigen beheer een goede eerste stap is in deze richting;
- in het voorliggende plan 'CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik' de investering echter maar tot beperkte CO₂-reductie leidt waarmee de investering niet in verhouding staat tot het resultaat;
- dit plan leidt tot ingrijpende wijzigingen aan het raadhuis van de wereldberoemde architect Dudok dat een nationaal monument is en als Gesamtkunstwerk wordt getypeerd en daarmee behoort tot belangrijk cultureel erfgoed;
- er een gefundeerde analyse van de in het plan als noodzakelijk vermelde wettelijke maatregelen (Arbo, EML) lijkt te ontbreken;
- Arbomaatregelen en EML-maatregelen normaliter worden meegenomen in de meerjarenbegroting huisvesting en in deze zaken niet zijn begroot en de noodzaak niet duidelijk wordt gemaakt;

voorts overwegende dat:

- de gemeente een voorbeeldfunctie heeft met betrekking tot een reële terugverdientijd van duurzaamheidsinvesteringen en het stimuleren van no-regret maatregelen;
- een degelijke onderbouwing nu juist ontbreekt voor de enorme investeringen die met dit project gemoeid zijn;
- een dergelijke investering – in andere constellatie – kan leiden tot minimaal zeven keer meer CO₂-reductie dan voorliggend plan beoogt en waarvan gemeente én inwoners profiteren;
- de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van het in stand houden van internationaal erkend cultureel erfgoed;
- de mogelijkheid bestaat om het gasverbruik te compenseren met gecertificeerd biogas en daardoor het raadhuis van het aardgas kan. Extra kosten ca € 14.000,- per jaar;

besluit: het voorgestelde besluit te wijzigen zodat het luidt als volgt:

1. A: Opdracht te geven tot een onderzoek waarin de maatregelen worden geïnventariseerd die noodzakelijk zijn om het monumentale Raadhuis te laten voldoen aan de eisen op het gebied van Arbo en binnenklimaat. Deze maatregelen dienen te worden verwerkt in het actuele meerjarenonderhoudsplan dat aan de raad wordt aangeboden ter vaststelling;
2. A: de gemeentewerf (1e Loswal 24) CO₂-neutraal te maken per 2020;
B: hiervoor een investeringsbudget beschikbaar te stellen van € 617.000,-.
3. A: opdracht te geven een geschikte locatie te zoeken om ca 3.100 (of het equivalent van 934 MWh/jaar) pv-panelen te kunnen plaatsen om te kunnen voorzien in de duurzame elektriciteitsbehoefte van raadhuis en gemeentewerf;
B het raadhuis CO₂-neutraal te maken, zonder warmtepomp en koelinstallatie, maar door de pv-panelen op de geselecteerde locatie te plaatsen, bij voorkeur op daken maar in geen geval in natuurgebieden;
C: hiervoor een investeringskrediet van € 1.118.000,- beschikbaar te stellen.
4. (nieuw) het investeringsbudget van € 2.529.000,- gepresenteerd als Arbomaatregelen op basis van een gedegen plan in te zetten om inwoners te stimuleren isolerende maatregelen te treffen in hun eigen woning;
5. de totale investering van € 4.264.000,- als volgt te dekken:
A: extra kapitaallasten ad € 50.000,- uit het collegeakkoord;
B: het voordeel in de exploitatie van de panden en zonnepanelen € 64.190,- per jaar;
C: SDE-subsidie € 40.181,- per jaar, gedurende 15 jaar;
D: € 94.930,- vanaf 2022 te dekken uit de middelen die structureel voor duurzaamheid zijn opgenomen in de begroting (€ 603.000,- voor 2022 en verder);
6. subsidies te verrekenen binnen de cases verduurzaming raadhuis en de hieruit voortvloeiende voordelen in de kapitaallast te bestemmen voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.”

(Amendement A 20-05 van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang)

De heer PELSMA sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA over het proces en vindt het verstandig om het iconische gebouw van het raadhuis te verduurzamen. Gezien het proces en de tegenstrijdige adviezen is hij gelukkig met het voorstel van de VVD om naar isoleren te kijken. Hij is teleurgesteld over de inhoudelijkheid van het proces en hij heeft weinig keer zulke slechte stukken gezien. De gestelde vragen zijn slecht beantwoord en het baart hem zorgen dat de stukken en de pas vorige week ontvangen wethoudersbrief voorliggen. Teleurgesteld is hij over de kwalitatieve invulling van wat nu voorligt.

Ook maakt hij zich enorme zorgen over de meegegeven kaders. Als amendement A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie wordt aangenomen betekent het dat er meer zonnepanelen moeten komen ten behoeve van meer compensatie, mogelijk op de heide of op gras. Daartoe dient hij een subamendement A 20/03A in. Ook betreurt hij het zo laat betrekken van de Welstandscommissie in het proces en dat de inhoud van en kennis in de stukken tegenstrijdig zijn. Hij vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen het doorlopen proces, hoe die op zichzelf reflecteert, of die ook een link ziet met de behandeling van de Huisvestingsverordening, hoe die de communicatie met de commissie Duurzaamheid vindt gaan en hoe die de afstemming binnen de coalitie vindt gaan. Hij heeft gevoel dat het proces niet zo lekker is gelopen.

Subamendement A 20-03A op amendement A20-03: ‘CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 29 januari 2020, behandelend agendapunt 13, CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik; overwegende dat:

- het raadhuis blijkbaar niet kan worden voorzien van zonnepanelen, zodat gezocht moet worden naar een andere locatie om het raadhuis van duurzaam opgewekte elektriciteit te kunnen voorzien;
- als mogelijke locatie voor de duurzame opwekking van elektriciteit de afvalwaterzuiveringsinstallatie bij Anna's Hoeve wordt genoemd;
- het raadsvoorstel verder geen enkele kaders meegeeft waar de locatie voor het opwekken van elektriciteit met pv-panelen aan moet voldoen;
- in het Jaarplan Energietransitie Hilversum 2019 is aangegeven dat de kaders voor de energietransitie in de loop van 2020 samen met de raad nog zullen worden vastgesteld;
- voor de locatie bij Anna's Hoeve mogelijk ook andere partijen een aanspraak willen maken op de duurzame energie van de PV panelen en de panelen van de gemeente ten koste gaan van uit te geven panelen voor de particuliere energietransitie;
- de raad kaders wil meegeven aan de locatiekeuze voor voorzieningen voor opwekking van (duurzame) energie;
- het amendement A 20-03 wordt aangenomen en er dus nog meer energie opwekking buiten het gemeente huis moet plaatsvinden en het aantal m² zonnepanelen enorm toe neemt ten opzichte van de eerdere berekeningen;

besluit aan te passen in amendement A 20-03:

- beslispunt 3B uit het amendement te vervangen door:
 - o de locatiekeuze en het beschikbaar stellen van het investeringskrediet te laten plaatsvinden, zodra in de loop van 2020 de kaders voor de energietransitie Hilversum zijn vastgesteld.”

(Amendement A 20-03A van de ChristenUnie)

De heer FENNEMA constateert dat twee oppositiepartijen hun huiswerk goed hebben gedaan en hij hen op niet alle punten ongelijk kan geven. Het voorstel bevat namelijk punten waardoor hij de heren Van Voorden en Pelsma deels in hun kritiek kan volgen. Dat is in de commissievergadering ook gedeeld. Wel wil hij ook de andere kant belichten. De wethouder heeft haast en heeft een missie. Die haast vindt hij wel terecht, wat echter wel tot enkele omissies in het stuk heeft geleid. 2022 is dichtbij en de afspraak is gemaakt om dan over een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie te beschikken, zodat het nodig is nu te beginnen. Daarom gaat de wethouder voortvarend te werk. Afgesproken is ook om ambitie te gaan halen.

De heer PELSMA vraagt op welke punten de heer Fennema hem en de heer Van Voorden gelijk geeft.

De heer FENNEMA verwijst naar zijn bijdrage in de commissievergadering, waar hij ook kritisch was op een aantal details.

De heer VAN VOORDEN zegt de heer Fennema dank voor diens interessante betoog en vraagt wat die vindt van de onderbouwing van de Arbomaatregelen en of die in de duurzaamheidsbegroting thuishoren.

De heer FENNEMA vindt de heer Van Voorden wat betreft het opnemen van de Arbomaatregelen in de duurzaamheidsbegroting een goed punt hebben. Hij vindt dat echter niet zo'n zwaarwegend punt. Hij is er ook niet van overtuigd of Arbomaatregelen wettelijk wel zo zwart-wit zijn als gesteld. De wethouder heeft dat in diens brief een beetje rechtgezet. Hij neemt aan dat het CDA het met hem eens is dat de gemeente de morele verplichting heeft dat mensen in een veilige en gezonde omgeving moeten werken.

De heer VAN VOORDEN is het daarmee eens, maar meent dat de onderbouwing van Arbomaatregelen volledig mank gaat, omdat die onderbouwing ontbreekt. Hij vraagt of Arbomaatregelen voor andere gemeentelijke gebouwen ook op die manier te begroten zijn.

De heer FENNEMA vindt dat afhangen van de samenhang met een grote operatie vanuit duurzaamheidsperspectief. Arbomaatregelen horen in principe thuis in het meerjarenonderhoudsplan en hij vindt dat bij een grote operatie in het gebouw dingen te combineren zijn.

De heer VAN VOORDEN is van mening dat pruderter begroten nodig is, wat dit allerminst is.

De heer FENNEMA volgt dat betoog, maar trekt een andere conclusie. Het plan halen kan op meerdere manieren. Hij wil de ontwikkelingen van warmtepompen en alternatieven voor aardgas afwachten, zodat hij samen met Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie een amendement indient om de no-regretmaatregelen te nemen. Hij is er niet volledig van overtuigd geen spijt te krijgen van het nu implementeren van een complex warmtepompsysteem. Om de doelen niet in gevaar te brengen stelt hij eveneens voor het verschil te compenseren met nog meer zonnepanelen.

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 29 januari 2020, gelezen het voorstel over het aanpassen van het gemeentelijk vastgoed; overweegt dat:

- in het coalitieakkoord is vastgelegd dat we als doel hebben in 2022 een compleet CO₂-neutrale gemeentelijke organisatie te hebben;
- dit plan een grote stap is in de juiste richting omdat we hiermee 42% van de CO₂ doelstelling halen;
- besloten is dat het raadhuis de bestuurszetel van Hilversum blijft;
- we maatregelen ten behoeve van de duurzaamheid moeten nemen, ook als die ons niet wettelijk worden opgelegd;
- het onze verantwoordelijkheid is dat onze ambtenaren en bestuurders in een omgeving werken die binnen de mogelijkheden die we met een rijksmonument hebben voldoet aan de Arbowedgeving, ook hier, zelfs als dat ons niet wettelijk wordt opgelegd;

overweegt voorts dat:

- isolatie en zonnepanelen zogenaamde no regrets zijn (maatregelen waar je nooit spijt van krijgt);
- in dit plan zonnepanelen worden ingezet om datgene wat we niet met maatregelen binnen het raadhuis kunnen oplossen, te compenseren;
- gezien de huidige ontwikkelingen rondom warmtepompen en alternatieven voor aardgas het op dit moment nog wat vroeg is om al te besluiten het gehele raadhuis van het gas af moet;
- zonnepanelen even goed te subsidiëren zijn als een warmtepompinstallatie;

en stelt vast dat:

- het verstandig is om isolatie, ventilatie en Arbotechnische werkzaamheden uit te voeren, maar de warmtepomp / warmte-koudeopslag nog niet te doen in afwachting van verdere ontwikkelingen, om zo te voorkomen dat we een iconisch rijksmonument zonder noodzaak al te zwaar aantasten;
- de hieruit voortkomende mindere CO₂-besparing opgevangen kan worden met meer zonnepanelen ter compensatie zodat de 2022-doelen niet in gevaar komen;
- een oplossing zonder warmtepomp en WKO maar met meer zonnepanelen € 250.000,- goedkoper is.

en besluit derhalve:

- het raadsbesluit aan te passen naar het besluit in bijlage 1 van dit amendement.”

Bijlage 1: nieuw Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hilversum, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik d.d. 5 november 2019 met kenmerk 586632, besluit:

1. A: Het raadhuis (Dudokpark 1) conform variant I aan te passen voor 2022 met uitzondering van de plaatsing van een warmtepomp en koelinstallatie.
B: De maatregelen die er voor zorgen dat de panden voldoen aan de eisen (Arbo-omstandigheden, het binnenklimaat) integraal onderdeel te laten uitmaken van de werkzaamheden.
C: Hiervoor een investeringsbudget beschikbaar te stellen van: € 2.529.000,-.
2. A: De gemeentewerf (1e Loswal 24) CO₂-neutraal te maken per 2020.
B: Hiervoor een investeringsbudget beschikbaar te stellen van € 617.000,-.
3. A: Opdracht te geven een geschikte locatie te zoeken om ca 3.100 (of het equivalent van 934 MWh/jaar) pv-panelen te kunnen plaatsen om te kunnen voorzien in de duurzame elektriciteitsbehoefte van raadhuis en gemeentewerf.
B: Het raadhuis CO₂-neutraal te maken door de pv-panelen op de geselecteerde locatie te plaatsen;.
C: Hiervoor een investeringskrediet van € 1.118.000,- beschikbaar te stellen.
4. De totale investering van € 4.264.000,- als volgt te dekken:
A: Extra kapitaallasten ad € 50.000,- uit het collegeakkoord.
B: Het voordeel in de exploitatie van de panden en zonnepanelen € 64.190,- per jaar.
C: SDE-subsidie € 40.181,- per jaar, gedurende 15 jaar.
D: € 94.930,- vanaf 2022 te dekken uit de middelen die structureel voor duurzaamheid zijn opgenomen in de begroting (€ 603.000,- voor 2022 en verder).
5. A: Voordelen in de energielasten als gevolg van keuzes die gemaakt worden in de Strategische huisvestingsvisie, anders dan in het gemeentelijk financieel beleid afgesproken, te bestemmen voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.
B: Subsidies te verrekenen binnen de cases verduurzaming raadhuis en de hieruit voortvloeiende voordelen in de kapitaallast te bestemmen voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

De heer VAN ROODEN suggereert de discussie over verduurzaming het raadhuis te verdagen naar een later moment en nu met de andere panden verder te gaan. Het amendement A 20-05 van het CDA en Leefbaar Hilversum steunt hij niet vanwege geld uit te geven voor een plan dat er nog niet is. Het idee achter amendement A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie snapt hij.

Moeite heeft hij met de dekking van het voorstel voor twintig jaar kapitaallasten met vijftien jaar subsidie voor zonnepanelen. Ook een ongemakkelijk gevoel heeft hij bij het twintig jaar dekken van € 50.000,- uit het coalitieakkoord, wat optelt tot € 1 miljoen. Het jaarlijkse bedrag kan volgens hem komen uit de structurele gelden voor duurzaamheid. Dat aspect wil hij uit amendement A 20-03 laten halen.

Hij vraagt zich voorts af of de elektriciteit van de extra zonnepanelen door de gemeente zelf afgenomen kan worden, omdat verkoop in verband met concurrentievervalsing niet kan.

Amendement A 20-02 ‘Verduurzaam de gemeentewerf’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 29 januari 2020, behandelend agendapunt 13, het CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik;

overwegende dat:

- het verduurzamen van het raadhuis middels isolatie, een warmtepomp, en ventilatie € 3.409.000,- kost;
- het rendement van de verduurzaming (€ 36.459,- per jaar) daartoe niet in verhouding staat;
- de reden voor verduurzaming van het raadhuis voornamelijk lijkt te zijn om hiermee een voorbeeldfunctie in te nemen;
- de verduurzaming van het raadhuis derhalve (qua milieupopbrengst) niet als prioriteit kan worden gezien;
- het laten voldoen aan de Arbo-eisen voor het raadhuis wel nodig is, maar dat dit in het voorstel niet apart is uitgewerkt;
- het verduurzamen van de gemeentewerf wel rendabel is en ook als voorbeeld kan dienen;
- het overzicht van kosten en opbrengsten, bij het laten vervallen van de verduurzaming van het raadhuis, positief uitvalt, als volgt:

Kosten	PV Panelen	Gemeentewerf	Totaal
Investering	523.000	617.000	1.140.000
Restwaarde	0%	15%	
Afschrijving	523.000	524.450	1.047.450
Afschrijvingsperiode	20	20	
Afschrijving/jaar (A)	26.150	26.233	52.383
rente (1,4%) (B)	7.322	8.638	15.960
KAPITAALLAST (A+B)	33.472	34.861	68.333
SDE subsidie per jaar (15 jaar) (C)	-15.470	-9.242	-24.712
opbrengst exploitatie (D)	-46.621	-8.588	-55.209
OPBRENGST (C+D)	-62.091	-17.830	-79.921
NETTO KAPITAALLAST	-28.619	17.031	-11.588

besluit:

- Punt 1 uit het concept-raadsbesluit te vervangen door:

- o 'De maatregelen, die er voor zorgen dat het raadhuis voldoet aan de wettelijke Arbo-eisen, apart uit te werken en aan de raad voor te leggen.'
 - Punt 3B uit het voorstel te vervangen door:
 - o B: De gemeentewerf CO₂-neutraal te maken door de pv-panelen op de geselecteerde locatie te plaatsen.
 - Punt 4 uit het voorstel te vervangen door:

'De totale investering van € 1.140.000,- als volgt te dekken.

 - A: Het voordeel in de exploitatie van de panden en zonnepanelen € 55.209,- per jaar;
 - B: SDE-subsidie € 24.712,- per jaar, gedurende 15 jaar;
 - C: de overgebleven meeropbrengsten ((A+B) - de investering), ad € 11.588,- per jaar, te bestemmen voor het verduurzamen van het gemeentelijk vast goed;
 - punt 5B te laten vervallen.
- (Amendement A 20-02 van de SP)

Mevrouw REDMEIJER vraagt of de wethouder een dergelijk groot project een volgende keer qua proces anders zou doen.

Haar fractie heeft de afgelopen weken met het dossier geworsteld. De wethouder heeft een grote ambitie, wat zij graag ziet, maar ambitie moet wel realistisch zijn. Raadsleden hebben de taak om kritisch naar voorliggende zaken te kijken, wat Hart voor Hilversum ook heeft gedaan. Om een risico-inventarisatie en –evaluatie is al eerder gevraagd en daarin zijn klachten over het klimaat in de gebouwen te lezen. Het iconische raadhuis is een monument waarmee men voorzichtig moet zijn. Veel inwoners vinden dat ook. Daarom heeft zij graag met de VVD amendement A 20-03 opgesteld, omdat het voorliggende plan net iets te ambitieus is. Met dat amendement kan het college verder, zijn stappen te zetten, kan men recht doen aan de morele verplichting van mensen die in het raadhuis zetelen en zijn in het coalitieakkoord afgesproken doelen te behalen. Ventileren en isoleren kan ook geen kwaad. Dat Hart voor Hilversum de koeling niet binnenhaalt is dan maar zo.

De heer VAN VOORDEN weet dat Hart voor Hilversum voor transparant bestuur staat en vraagt wat zij ervan vindt dat hij gevraagde stukken niet krijgt.

Tegen tocht in het raadhuis kan men volgens hem een motie indienen of vragen naar de oorzaak daarvan. Hij informeert of mevrouw Redmeijer voldoende stukken daarover heeft gehad.

Mevrouw REDMEIJER stemt niet zomaar voor het voorliggende collegeplan en wijst op het opgestelde amendement A 20-03. Elk raadslid stemt zonder last.

De gevraagde stukken heeft zij met uitzondering van de risico-inventarisatie en –evaluatie niet gekregen. Zij weet dat er geen Arboverplichting en een C-statusverplichting op een monument rust, maar vindt echter nog steeds dat er ten opzichte van medewerkers en bestuurders een morele verplichting bestaat.

De heer VAN VOORDEN twijfelt daarover niet, maar stelt dat de raad geen keuze voorgelegd heeft gekregen. Er is gesteld dat er 3 centimeter van de deuren gaat, ramen vervanging behoeven, gordijnen weggaan en geen bureaus voor de ramen mogen staan. De motivatie voor die maatregelen ontbreekt en hij vraagt wat mevrouw Redmeijer daarvan vindt.

Mevrouw REDMEIJER vindt isoleren en ventileren prima en hoe dat moet gebeuren is aan de portefeuillehouder, waartoe hij haar vertrouwen geniet. Het raadhuis mag echter geen pipo-huis worden.

De heer VAN VOORDEN concludeert dat Hart voor Hilversum het huidige voorliggende voorstel acceptabel vindt, omdat daarin alle maatregelen zijn beschreven.

Mevrouw REDMEIJER wijst nogmaals op haar ingediende amendement A 20-03.

De heer VAN VOORDEN attendeert erop dat dat amendement niets met Arbomaatregelen te maken heeft.

De heer VAN ROODEN herinnert zich dat mevrouw Redmeijer redelijk kritisch was over de dekking van het oorspronkelijke raadsvoorstel en wil weten hoe zij denkt over het aanpassen daarvan.

Mevrouw REDMEIJER verklaart zich daartoe niet bereid, omdat elke coalitie lange termijnplannen maakt met daaraan verbonden investeringsplannen. Het gaat om een afspraak uit het coalitieakkoord.

De heer VAN ROODEN wil dan geformuleerd zien dat de wethouder € 1 miljoen voor duurzaamheid heeft gekregen, omdat hij nu geen idee heeft waar jaarlijks € 50.000,- vandaan moet komen.

Mevrouw REDMEIJER zegt toe de heer Van Rooden te laten zien waar de beschikbaarstelling van geld voor duurzaamheid staat.

Mevrouw KOOLOOS verbaast het dat Hart voor Hilversum verduurzaming van het raadhuis aan de portefeuillehouder wil overlaten en zij vindt dat de raad daarbovenop moet zitten.

De heer PELSMA vraagt of mevrouw Redmeijer vreest voor een afbreukrisico, vanwege tegenstrijdigheden in het voorstel, hoe groot dat afbreukrisico is of waarom mevrouw Redmeijer dat risico niet ziet.

Mevrouw REDMEIJER ziet dat afbreukrisico wel, maar het amendement A 20-03 behelst isoleren en ventileren, wat minder aangrijpende aanpassingen voor het pand betekent dan in het voorstel staat. Omdat zij niet gelukkig is met het voorliggende voorstel heeft zij een amendement opgesteld.

Mevrouw KOOLOOS erkent dat verduurzamen van het raadhuis nodig is, maar betreurt de wijze waarop dat gaat. Het verloop van het proces verbazen haar gezien het vele ermee gemoeide geld en dat de raad zo weinig informatie heeft gekregen. Het is immers een riskante operatie en men moet nagaan of CO₂-neutraal worden van het raadhuis mogelijk is, ook gezien de door het CDA opgesomde nadelige gevolgen.

Zij vindt het belangrijk Hilversum CO₂-neutraal te maken, maar wel is zij er voor om uit te zoeken waar dat elders in de stad kan. Bij het duurzaam maken van het stadskantoor ging het ook al mis, wat onder andere bleek uit het uitvallen van de liften. Nadelige gevolgen zijn dus serieus te nemen en daarom pleit zij voor een onderzoek naar wat realistisch is, zodat niet achteraf wordt gezegd dat iets niet is gelukt. Het amendement A 20-05 van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang steunt zij van harte.

De heer DE JONG noemt het verduurzamen van Hilversum een enorme klus, die de inzet van alle inwoners, ondernemers en instellingen vraagt. Het grote aantal rijks- en gemeentelijke monumenten maakt de opdracht extra complex. Er is een energietransitie gevraagd, wat betekent dat men met veel onbekende variabelen te maken krijgt en met veel onzekerheden moet omgaan. Processen lopen daarom niet zoals gepland en vragen misschien meer geduld en vertrouwen, terwijl men juist wil versnellen.

Het is inderdaad een uitdaging om van het raadhuis een groen gebouw te maken, maar toch steunt hij het college in die ambitie en om daarmee nu te gaan beginnen. In de doelstelling van het vergroenen van de stad en het bevorderen van een circulaire economie hebben de gemeentelijke organisatie, het college en politieke partijen een leidende rol. De komende jaren is er geen grotere uitdaging. Die kost tijd en daarbij worden fouten gemaakt. De gemeente toont wat D66 betreft haar eigen verantwoordelijkheid, wat te maken heeft met de noodzaak om in de groene richting te ontwikkelen. Dat heeft met leiderschap, daadkracht en doen te maken. Wat hem betreft zijn de doelen helder en de weg ernaartoe onzeker, wat om behoedzaamheid vraagt. Liever zou D66 sneller willen gaan, hoewel de wethouder wordt verweten te snel te zijn gegaan. De raad moet vertrouwen hebben om stap voor stap de weg te gaan en de risico's te kennen en te zien. Wat D66 betreft is er een technologisch argument om amendement A 20-03 in te dienen. De technologie van de warmtepompen is namelijk niet voldoende bewezen om daartegen nu ja te zeggen, zodat hij die

wil parkeren. Hij wil nu maatregelen nemen waar men geen spijt van heeft, enerzijds vergroenen en verduurzamen en anderzijds Arbotechnische maatregelen doorvoeren. Uit welke post financiering moet plaatsvinden kan misschien nog eens bekeken worden. Het voorstel keurt hij goed als de raad akkoord gaat met het amendement.

De heer PELSMA dankt de heer De Jong voor het aangeven stap voor stap op weg te willen gaan, maar hij meent dat een aantal stappen is overgeslagen. Hij vraagt of de heer De Jong bang is door onzekerheden een enorm financieel risico te lopen en waarom maatregelen niet stap voor stap aan de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid kunnen worden voorgelegd, opdat allen de goede keuze kunnen maken.

De heer DE JONG is niet bang, maar wil wel behoedzaam zijn. Hij volgt het proces met zorg en wil daaraan met grote betrokkenheid deelnemen. Hij is het eens met de kritiek, dat eerder met meer mensen fundamentele en principiële over het onderwerp nagedacht en gesproken had moeten worden, zodat er ruimte was voor scenario's. Nu dat niet is gebeurd denkt hij met amendement A 20-03 de goede weg te kunnen opgaan.

De heer PELSMA zou ervoor pleiten met het stuk nog eens terug naar de commissie te gaan.

De heer DE JONG is lid van een partij van de vooruitgang en wil daarom niet teruggaan. Er wordt nu niet ja gezegd tegen een onhoudbaar iets. Er zijn wel risico's en onzekerheden, maar het college leidt het proces.

De heer VAN VOORDEN noemt het betoog van D66 interessant, maar heeft niet het idee dat dat over dit proces gaat. Leiderschap betekent ook dat iedereen meekomt en de goede informatie krijgt. De Welstandscommissie en Albertus Perk zijn niet bij het proces betrokken. Hij wil de gelegenheid hebben om nog op het stuk te reflecteren. Arbomaatregelen slim begroten betekent pas groen handelen en hij vraagt of D66 bereid is om daarnaar nog eens te kijken.

De heer DE JONG geeft het proces niet de schoonheidsprijs en zou het beter hebben gevonden als daarbij in een vroeg stadium veel meer partijen uit de samenleving betrokken zouden zijn geweest. Dat kan echter alsnog, maar voor nu wil hij gas geven.

De heer VAN VOORDEN vindt het een utopie te denken dat nog iedereen te betrekken is als de raad vanavond akkoord met het voorstel gaat.

De heer DE JONG erkent dat ook de raad een rol speelt in het betrekken van mensen, zoals de heer Van Voorden ook al heeft gedaan. Dat geldt ook voor andere gebouwen en eigenlijk de hele stad.

De heer VAN ROODEN vraagt of D66 en de andere indieners bereid zijn om een wijziging van amendement A 20-03 te bespreken.

De heer DE JONG antwoordt dat het coalitieakkoord vrij helder benoemt wat de bedoeling is. Voor hoe dat gebeurt is er een college, zodat hij niet neigt om mee te gaan met de heer Van Rooden.

De heer FENNEMA vindt de term 'coalitieakkoord' als dekking wat ongelukkig gekozen. Hij begrijpt dat het budget van de wethouder in de kadernota en de begroting staan.

De heer VAN WAARDEN herinnert aan een die jaar terug door GroenLinks georganiseerd debat over het verduurzamen van het raadhuis, aan welk idee toen nog niet iedereen toe was. Nu ligt een voorstel voor om het raadhuis CO₂-neutraal te maken. In het jaarplan Energietransitie is afgesproken dat de gemeentelijke organisatie in 2022 CO₂-neutraal zal zijn, ook de gebouwen die de gemeente zelf gebruikt. Daarbij is besloten dat het raadhuis de bestuurszetel blijft en dat er mensen blijven werken, wat hij fantastisch noemt, omdat de essentie van een gebouw, ook een monument, is dat het gebruikt wordt. Het raadhuis is een rijksmonument met toekomst. Het voorliggende voorstel noemt hij zorgvuldig en respectvol. Gekozen is voor mogelijke ingrepen die het monument niet aantasten, wat ook blijkt uit bijzonder positieve advies van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Het voorstel is toekomstbestendig en duurzaam. Het gaat om een comfortabele werkomgeving die voldoet aan de wettelijke Arbo-eisen. GroenLinks had graag doorgepakt. Er is een opgave om in 2040 alle gebouwen in Hilversum zonder gas te verwarmen. Het raadhuis zonder gas verwarmen zou een enorme inspiratie en impuls zijn. Tegelijkertijd sluit GroenLinks de ogen niet voor de realiteit. Het raadhuis gasloos verwarmen is op dit moment voor veel partijen een stap te ver, er is daarvoor onvoldoende draagvlak. En draagvlak is de sleutel bij het verduurzamen van het raadhuis en bij de energietransitie. Samen kom je verder. Daarom steunt hij amendement A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie in het vertrouwen de stap naar een gasloos raadhuis spoedig te zullen maken. Daar zal GroenLinks bovenop zitten. Een gebouw met een jaarlijks gasverbruik van meer dan 100.000 kubieke meter heeft namelijk geen voorbeeldfunctie. Bij een besluit om het raadhuis CO₂-neutraal te maken is dat een grote en dappere stap met landelijke uitstraling, die een enorme inspiratie zal zijn voor de transitie waarvoor allen staan.

De heer VAN VOORDEN ervaart in dit proces niet dat men samen verder komt en vraagt of de oppositie is meegenomen en of goed over het onderwerp is gesproken.

Dezelfde hoeveelheid geld anders investeren zou leiden tot een vele malen hogere CO₂-reductie en hij vraagt of de heer Van Waarden dat belangrijk vindt.

Tot slot informeert hij bij GroenLinks naar de dekking van de Arbomaatregelen, die zijn begroot in het duurzaamheidsbudget en een claim leggen op duurzaamheidsbudget.

De heer VAN WAARDEN weet dat het proces al twee jaar loopt en de commissie een vruchtbare en stevige discussie heeft gevoerd. Na aanneming van het voorstel en het amendement behoeft nog veel uitwerking. Hij is ervan overtuigd om de afspraak om in 2022 CO₂-neutraal te zijn te kunnen waarmaken, maar dan is het wel nodig om nu stappen te zetten.

Van de vijf gebouwen die de gemeente gebruikt verstoekt het raadhuis 43% van de CO₂. De gemeente moet dus iets doen om het goede voorbeeld te geven. Arbomaatregelen en isoleren vallen samen.

Mevrouw KALK is verbaasd over de vanavond en in de commissievergadering gebruikte woorden en de gedeelde opvattingen, die zij niet had verwacht. Haar grootste verbazing is water bij de wijn te doen waar het erom gaat het raadhuis aardgasvrij te maken. Dat doet haar een beetje pijn. Klimaatregelen velen geen uitstel en men moet nu dingen doen. Zij weet niet welke maatregel het beste is en laat dat op basis van de gestelde kaders over aan de wethouder. Over vijf jaar is er meer besparing mogelijk, maar de vraag is of het zinvol is om daarop te wachten.

Zij is blij met het voorstel, waarmee de overheid zijn nek uitsteekt. Amendement A 20-05 van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang vindt zij jammer. Oldtimers mogen wat haar betreft direct van de weg en de wethouder heeft wat haar betreft geen vrij mandaat.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 22.10 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 22.23 uur.

De heer KASTJE (wethouder) memoreert dat de klimaatneutrale organisatie in 2022 al beleid is sinds 2010 en constateert dat al een stap is gezet. Naast dat het zijn eigen ambitie is, is het ook een collegeambitie, waarop hij trots is. Het gaat om het streven naar een klimaatneutrale organisatie in 2022, waarbij is gezegd op die route de in eigen gebruik hebbende gemeentelijke gebouwen mee te nemen. De raad heeft gezegd in 2040 naar aardgasloos te gaan. Dan moet men een aantal dingen doen. Tegelijkertijd gaat het om het iconische Dudok-raadhuis dat heel Hilversum en wellicht heel Nederland kent, en ook in het buitenland bekend is. Het raadhuis blijft de bestuurszetel van de gemeente, een belangrijk uitgangspunt. Daarin blijven ook deels op

kantoor mensen werken en zijn maatregelen nodig op het gebied van binnenklimaat en energie. Wanneer je toch bezig bent kun je doorpakken om twee keer verbouwen te voorkomen. Daarbij vindt het college ook dat de voorbeeldfunctie wel degelijk van belang is, omdat inwoners zodadelijk ook wordt gevraagd hun huizen aan te pakken, te isoleren en energie te besparen.

Er is gevraagd of alle door het college voorgestelde maatregelen kunnen. Er ligt een uitgebreid visiedocument voor waarin met de DUMO-methode uitgebreid is gekeken naar alle monumentale waarden en in hoeverre die kunnen samengaan met duurzaamheidsmaatregelen. Op basis van een uitgebreide studie is een scenario verkend, waarop is doorgebouwd. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zegt op alle maatregelen ja.

Voorts gaat hij in op de over financiering gestelde vragen. Het coalitieakkoord is financieel vertaald in de eerste kadernota en daarmee is het onderdeel van de begroting geworden. De financiering van voorstellen is deels gebaseerd op de afspraken over kapitaallasten, circa € 1,5 miljoen. Kapitaallasten zijn ook gefinancierd uit de bestaande duurzaamheidsbudgetten binnen de begroting: € 94.000,- op een duurzaamheidsbudget van ruim € 600.000,-. Verder gaat het om exploitatievoordelen door lager energiegebruik en subsidies.

Hij is blij dat voor het CDA de kaders nu helder zijn.

De heer VAN ROODEN vraagt hoe de regel in het raadsvoorstel zodanig is te verwoorden dat hij die als lid van een oppositiepartij kan snappen en dat maatregelen gedekt zijn.

De heer KASTJE (wethouder) erkent dat de betreffende woorden 'uit het coalitieakkoord' niet handig zijn. Hij heeft daar zelf ook overheen gelezen, omdat ze vanzelfsprekend zijn. € 50.000,- is al verwerkt in de begroting en dat bedrag had er niet moeten staan.

De heer VAN ROODEN vraagt hoe de begrotingspost heet waar die € 50.000,- of die € 1 miljoen staat.

De heer KASTJE (wethouder) legt uit dat het bedrag onderdeel is van programma 1, Wonen en Leven. De verwerking in subonderdelen van de begroting weet hij nu niet.

Er is soms ook terechte kritiek geuit, die ook betrokkenheid toont bij het raadhuis. Terugkijkend op het proces vindt hij dat onderdeel in het raadsvoorstel massief gebracht, terwijl het eigenlijk gaat om vijf maatregelen: het toepassend van isolerend glas, het isoleren van plafonds, het aanbrengen van ventilatie met warmteterugwinning, het aanbrengen van een warmtepomp en het aanleggen van zonnepanelen. Het zijn geen wereldschokkende maatregelen. De maatregelen hadden anders gebracht kunnen worden. Belangrijk is dat de raad het initiatief voor de klankbordgroep heeft genomen, waarmee om de paar maanden de diepte in te gaan is en die nagaat welke kaders nodig zijn bij de grote energietransitie.

De opbrengst van de zonnepanelen gaat naar het energienet. De CO₂-reductie daarvan mag men van de eigen uitstoot aftrekken en op die manier compenseren.

De heer VAN ROODEN vraagt of er een juridisch conflict komt als de gemeente meer stroom van het net afneemt.

De heer KASTJE (wethouder) antwoordt dat de meer geleverde dan de gebruikte energie wordt teruggeleverd aan het net en wordt verrekend. Die meeropbrengst mag de gemeente van haar uitstoot aftrekken.

Amendement A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum en de ChristenUnie noemt hij een ingreep. Het college had graag verder gegaan dan nu politiek mogelijk blijkt te zijn. Dat is de realiteit van het moment. Belangrijk is dat de doelstelling van de klimaatneutrale huisvesting overeind blijft staan. Het college adviseert positief over amendement A 20-03.

Mevrouw KALK maakt bezwaar tegen meer zonnepanelen in zonneweiden.

De heer KASTJE (wethouder) merkt op dat een van de richtinggevende principes in het kader van de Regionale Energie Strategie is dat zonnepanelen eerst op daken moeten komen en dan pas in weides. In hoeverre zonnepanelen wel in weides terecht komen is een in mei 2020 te maken afweging in het kader van de Regionale Energie Strategie. In dezen gaat het in eerste instantie over de tweede fase van Anna's Hoeve. Het gaat om dubbel ruimtegebruik.

Met amendement A 20-03A amendeert de ChristenUnie het eigen ingediende amendement A 20-03 door het daaruit halen van het investeringskrediet. In de overwegingen is ingegaan op wat in het kader van de RES nog wordt besproken. Het voorliggende voorstel is gebaseerd op de huidige kaders, onder andere het jaarplan Duurzaamheid 2019. Nu investeringskredieten voor zonnepanelen eruit halen betekent een risico op vertraging van het proces.

De heer PELSMA meent dat het investeringskrediet wel altijd naar de raad toekomt bij het toepassen van zonnepanelen. Hij vraagt of het college dan wel positief kan adviseren.

De heer KASTJE (wethouder) waardeert de beweging die de ChristenUnie maakt. De verdere planvorming rondom Anna's Hoeve fase 2 komt nog naar de raad toe. Het uit het voorstel halen van het investeringskrediet vindt hij lastig en hij is bang dat dat tot vertraging leidt.

Hij vervolgt met in te gaan op amendement A 20-05 van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang en is van mening dat hij geen symboolpolitiek bedrijft. Hij is ook in overleg ben met inwoners van het Noordwestelijk Villagegebied waar nogal wat monumenten staan. Zij leren van het aanpassen van het raadhuis als monument en dat kan leiden tot verbetering van het draagvlak. In die zin zou de energietransitie sneller kunnen gaan. Met één gebouw wordt 42% vermindering van de CO₂-reductie gerealiseerd. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft geen bezwaar tegen de voorgestelde ingrepen, waaronder de warmtepomp, omdat ze geen aantasting van de monumentale waarden van het raadhuis tot gevolg hebben.

De heer VAN VOORDEN stelt dat er geen goed rapport onderligt, onder meer geen akoestisch rapport. Ook de Welstandscommissie is niet gehoord. De argumentatie van de wethouder noemt hij daarom makkelijk.

De heer KASTJE (wethouder) ontraadt amendement A 20-05 van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang. Er zijn namelijk al heel veel onderzoeken geweest. Het volledige bedrag heralloceren leidt tot extra investeringen.

Met betrekking tot amendement A 20-02 van de SP is het doel CO₂-reductie en niet het neerzetten van een verdienmodel. Dat vraagt om een investering. Hij ontraadt dat amendement.

Tweede termijn

De heer VAN VOORDEN noemt het voorstel niet groen, maar wel gek. Hij vindt het voorstel geen voorbeeld voor de inwoners. Mensen met een gewone tussenwoning hebben geen budgetten geld liggen zoals voor het raadhuis en hebben geen twintig jaar terugverdientijd voor isolerende maatregelen. Er is volgens hem meer CO₂-reductie te realiseren dan het college nu doet.

Hij heeft vragen over transparant bestuur gesteld, maar heeft de gevraagde stukken niet gekregen. Dat bevreemdt hem en het is naar zijn mening niet correct dat die stukken hem niet worden aangereikt.

€ 1,6 miljoen vindt hij niet onderbouwd. Hij is voor Arbomaatregelen, maar inzicht in de onderbouwde kosten ontbreekt. Het plan is volgens hem ook niet duurzaam, omdat de kosten niet ten laste van het duurzaamheidsbudget voor de komende jaren komen. Hij ondersteunt het voorliggende plan niet, maar het amendement A 20-02 van de SP en A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie wel, met de kanttekening dat hij voor het eruit halen van de warmtepomp is en tegen al het overige in dat laatstgenoemde amendement.

De heer PELSMA vraagt de wethouder terug te komen op het scenario waarbij het niet lukt met de zonnepanelen op Anna's Hoeve. Het investeringskrediet heeft hij uit amendement A 20-03A gehaald, zodat dat het proces niet remt. Dat amendement wil hij als eerste in stemming gebracht zien, omdat hij dat als onlosmakelijk onderdeel ziet van amendement A 20-03.

Gewijzigd subamendement A 20-03A op amendement A20-03: 'CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik'

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 29 januari 2020, behandelend agendapunt 13, CO₂-neutraal maken en het binnenklimaat verbeteren van het gemeentelijk vastgoed voor eigen gebruik; overwegende dat:

- het raadhuis blijkbaar niet kan worden voorzien van zonnepanelen, zodat gezocht moet worden naar een andere locatie om het raadhuis van duurzaam opgewekte elektriciteit te kunnen voorzien;
- als mogelijke locatie voor de duurzame opwekking van elektriciteit de afvalwaterzuiveringsinstallatie bij Anna's Hoeve wordt genoemd;
- het raadsvoorstel verder geen enkele kaders meegeeft waar de locatie voor het opwekken van elektriciteit met pv-panelen aan moet voldoen;
- in het Jaarplan Energietransitie Hilversum 2019 is aangegeven dat de kaders voor de energietransitie in de loop van 2020 samen met de raad nog zullen worden vastgesteld;
- voor de locatie bij Anna's Hoeve mogelijk ook andere partijen een aanspraak willen maken op de duurzame energie van de PV panelen en de panelen van de gemeente ten koste gaan van uit te geven panelen voor de particuliere energietransitie;
- de raad kaders wil meegeven aan de locatiekeuze voor voorzieningen voor opwekking van (duurzame) energie;
- het amendement A 20-03 wordt aangenomen en er dus nog meer energie opwekking buiten het gemeente huis moet plaatsvinden en het aantal m² zonnepanelen enorm toe neemt ten opzichte van de eerdere berekeningen;

besluit aan te passen in amendement A 20-03:

- beslispunt 3B uit het amendement te vervangen door:
 - o de locatiekeuze te laten plaatsvinden, zodra in de loop van 2020 de kaders voor de energietransitie Hilversum zijn vastgesteld.”

(Gewijzigd amendement A 20-03A van de ChristenUnie)

De heer VAN ROODEN concludeert dat amendement A 20-02 het niet zal halen en trekt dat in.

Hij vindt dat er iets aan de Arbo-omstandigheden moet gebeuren. Zorgen heeft de wethouder deels weggenomen. Amendement A 20-03 steunt hij wel. Wel is hij van mening dat het duurzaamheidsbudget voor onderhoudswerkzaamheden wordt gebruikt en daarop wil hij bij komende voorstellen kritischer zijn.

De heer DE JONG is blij met de steun van de PvdA en de SP voor amendement A 20-03 en wijst erop dat ook sedum op het dak van het raadhuis mogelijk is.

De heer KASTJE (wethouder) gaat mensen in gewone woningen helpen en zal met het energiedienstenbedrijf mensen ontzorgen en helpen met financiering. Zij zien momenteel door de bomen het bos niet en moeten weten dat huizen isoleren goed gebeurt en met hen worden meegedacht over financiering.

De heer VAN VOORDEN kondigt vragen over het energiedienstenbedrijf aan en is daarover niet zo positief als de wethouder.

De heer KASTJE (wethouder) is blij met de beweging van de ChristenUnie en de toevoeging aan amendement A 20-03A: de locatiekeuze te laten plaatsvinden zodra in 2020 de kaders voor de energietransitie zijn vastgesteld. Op het gewijzigde amendement A 20-03A adviseert hij daarom positief.

Hij is ook blij met de beweging van de SP en het CDA, omdat het amendement A 20-03 het voorliggende besluit vervangt, waardoor er een breder draagvlak is voor een klimaatneutraal raadhuis.

De heer VAN VOORDEN spreekt die gemaakte draai tegen. Hij vindt het plan nu iets minder slecht.

De heer KASTJE is toch heel blij met een breder draagvlak voor een klimaatneutraal raadhuis.

Mevrouw KOOLOOS ondersteunt amendement A 20-03.

Amendement A 20-05 van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang, 'Het klimaat is niet gebaat bij symboolpolitiek', wordt elektronisch in stemming gebracht en met 5 tegen 31 stemmen verworpen, met de stemmen van het CDA, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang voor.

De heer VAN VOORDEN heeft niet begrepen dat amendement A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie het originele raadsvoorstel vervangt en stemt daar tegen.

Het gewijzigde amendement A 20-03A van de ChristenUnie wordt elektronisch in stemming gebracht en met 21 tegen 15 aangenomen, met de stemmen van Hart voor Hilversum, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de SP en Leefbaar Hilversum voor.

Amendement A 20-03 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en de ChristenUnie wordt elektronisch in stemming gebracht en met 30 tegen 6 stemmen aangenomen, met de stemmen van het CDA, de PvdA en Hilversums Belang tegen.

Zonder stemming wordt het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders aangenomen.

15. VRAGEN AAN HET COLLEGE

Mevrouw BOUMADKAR-BOUKHRISS krijgt vanuit verschillende signalen signalen van onrust te horen over de overgangstermijn voor de regeling gebruiksgoederen voor minima. Inwoners, de Adviesraad Sociaal Domein en de uitvoerende organisatie hebben zorgen dat mensen in de problemen komen door de verkorte termijn. Het college beloofde mensen met een groot budget tijdig te herinneren dat ze tot 31 maart 2020 de tijd hebben om dat op te maken. Gezien het verkeerd verzenden van brieven is dat volgens niet fair tegenover inwoners en zij vraagt of het college, gezien de huidige gang van zaken, bereid is om het ongenoegen en de onrust bij inwoners en de Adviesraad Sociaal Domein om tot de afgesproken uitvoering van de minimapas volgens raadsbesluit van 26 juni 2019 en die operationeel zal zijn op 1 juni 2020 coulant om te gaan met mensen die hun budget nog niet hebben opgemaakt.

Mevrouw WOLTERS (wethouder) merkt op dat vragen zijn gesteld naar aanleiding van onhandige voorvallen in de communicatie. Het is niet haar bedoeling mensen in de knel te laten komen door een verkorte termijn door besluitvorming. Het is de bedoeling dat mensen bij het Sociaal Plein goed geholpen worden en de gevraagde coulant betracht zij zeker.

In het kader van informatievoorziening is een folder naar inwoners verstuurd met informatie over de overgangsregeling voor de minimaregeling. Het college zal extra investeren in communicatie via de Gooi en Eembode en nieuwsbrieven. Een afspraak met de Adviesraad Sociaal Domein zit in de planning om te kijken hoe coulant zo goed mogelijk te betrachten is naar

mensen toe die in de problemen komen. Mensen die op het Sociaal Plein komen zullen daarop ook extra attent worden gemaakt.

Mevrouw VERWEIJ las in het persbericht de opmerking dat de maatregel van de verkorting van de termijn werd genomen om overschrijdingen van het budget te voorkomen. Zij vraagt wat met die opmerking is bedoeld.

Mevrouw WOLTERS (wethouder) antwoordt dat zeker niet is bezuinigd, maar mensen budget hebben opgespaard, wellicht voor dingen die ze nodig hebben. Er wordt overgegaan op naar een andere regeling, waartoe er een overgangstermijn is afgekondigd. Budgetten vallen in een ander regime, maar als mensen dingen nodig hebben kunnen ze een beroep op minimaregelingen doen.

De heer VAN VOORDEN vraagt wat coulance is.

Mevrouw WOLTERS (wethouder) kijkt naar de behoefte van mensen en of daaraan tegemoet te komen is.

16. MOTIE M 20-06 'GRIP OP VISIE EN STRATEGIE'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 29 januari 2020; constaterende dat:

- de gemeenteraad van Hilversum aan de vooravond staat van verstrekkende besluiten in relatie tot de omgevingsvisie en het 'sleutelproject MRA';
- deze besluiten voor een groot deel de kaders zullen gaan bepalen waarbinnen de toekomstige ontwikkeling van Hilversum zijn beslag zal gaan krijgen;
- deze toekomstige ontwikkelingen vooral hun effect zullen hebben op de woningbouwopgave en de inrichting van de openbare ruimte, inclusief verkeer en vervoer, en daarmee op de Hilversumse samenleving als geheel;
- op het niveau van dagelijkse bestuurders van gemeenten en provincies (Metropool Regio Amsterdam, Regio Gooi en Vechtstreek) wordt nagedacht over strategische richtingen en 'besluiten' worden genomen die 'kaderstellend' zouden zijn zonder dat in dit proces het hoogste vertegenwoordigende orgaan in de gemeente, namelijk de gemeenteraad betrokken is en zonder dat hier participatie door Hilversummers bij heeft plaatsgevonden;
- uit de regionale planning, gepresenteerd tijdens het regiopodium van 20 januari 2020, blijkt dat het koersdocument en de verstedelijkingsstrategie eerder zijn afgerond dan de Hilversumse Omgevingsvisie;
- er regionaal gewerkt wordt aan een regionale omgevingsvisie die echter juridisch geen status heeft;
- de gewenste ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt door de bestuurlijke samenwerking binnen de MRA, dat echter slechts een informeel overlegorgaan is zonder democratische legitimatie;
- de gemeenteraad van Hilversum het van groot belang vindt haar kaderstellende rol in te vullen en daarom geen behoefte heeft aan voldongen feiten;

overwegende dat:

- de gemeenteraad van Hilversum - na een burgerparticipatieproces - de Structuurvisie Hilversum 2030 heeft vastgesteld;
- deze Structuurvisie tevens een ontwikkelstrategie bevat;
- door de wijziging van de wet de Structuurvisie wordt geactualiseerd voor 01-01-2021 samen met andere documenten in een Hilversumse Omgevingsvisie;

- in dit actualisatieproces Hilversummers mee kunnen denken in een participatieproces welke in overeenstemming hoort te zijn met de gedachte van de Omgevingswet;
- deze participatie het mee kunnen denken over de toekomst van Hilversum mogelijk moet maken en zich niet kan beperken tot het niveau van de eigen wijk;
- na vaststelling van de visie normaal een uitwerking van de strategische doelen volgt;
- het goed is de uitgangspunten voor de visie en strategie te benoemen en het proces daar op af te stemmen;
- op dit moment de processen om te komen tot een omgevingsvisie voor Hilversum, een regionale visie, een visie op het sleutelproject en de verstedelijkingsstrategie van de regio door elkaar lopen, en er daardoor voor de raad onduidelijkheid ontstaan is waar, wie welke besluiten neemt met welke consequenties, waardoor de raad niet in staat is zijn kaderstellende taak goed te vervullen;
- tijdsdruk een factor van belang lijkt te zijn die haaks staat op het goed betrekken van de gemeenteraad waardoor de gemeenteraad niet in staat is zijn verantwoordelijkheid te nemen.

verzoekt het college:

1. de raad te informeren over:
 - tijdlijnen van de verschillen processen;
 - hierin de beslismomenten aan te geven voor raad, colleges en portefeuillehouders in de regio;
 - deze beslismomenten te expliciteren in rol en taak (kaderstelling of uitvoering) in de verschillende podia waarop deze plannen worden ontwikkeld/gepresenteerd;
- en:
2. bij de inrichting van het proces de uitgangspunten te hanteren dat:
 - de door de gemeenteraad vastgestelde lokale Hilversumse omgevingsvisie leidend is voor de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving;
 - de regionale omgevingsvisie dient te worden benut om op hoofdlijnen samenwerkingsmogelijkheden in beeld te brengen;
 - de MRA visie en ontwikkelstrategie waar dit raakt aan de gemeente Hilversum moet worden gewogen en geconcretiseerd conform door het door de gemeenteraad vastgestelde beleid.

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 20-06 van D66, de PvdA, Hart voor Hilversum, het CDA, Hilversums Belang en de SP)

De heer GÖBBELS licht de motie toe, die ontstond na een regiobijeenkomst in relatie tot de regionale en lokale omgevingsvisie en de MRA. De raad gaat praten over de lokale omgevingsvisie met een eindtermijn van 1 januari 2021. Strategische beslissingen worden eerder genomen en het gaat er ook om wie, wanneer en waar besluiten neemt en of de raad daarvoor in positie is. Nu zien de indieners onvoldoende dat processen en data met de raad worden gedeeld en dat er onvoldoende grip is op de samenhang tussen visie en strategie, welk proces de indieners zorgen baart. De motie roept het college op om daarop actie te ondernemen.

Mevrouw VAN DE LINDE maakt zich altijd hard voor de democratische legitimatie en de tijdige betrokkenheid van de raad bij wat er in de context om Hilversum gebeurt. Hilversum is geen eiland en is onderdeel van de regio Gooi en Vechtstreek en de economische cirkels van Amsterdam en Utrecht. Daarin is een stevige positie van belang, zeker bij ontwikkelingen zoals het sleutelgebied. Zij snapt dat er al een traject loopt met visies en strategieën en zij vindt het

belangrijk daarover met elkaar in gesprek te gaan. Desalniettemin vindt zij de motie overbodig als de wethouder zich bereid verklaart daarover in de eerstvolgende vergadering van de commissie RO met de raad in gesprek te gaan.

De heer KOOL vindt de motie ook overbodig. GroenLinks werkt vanuit vertrouwen en heeft het vertrouwen dat bestuurders haar tijdig zullen informeren of raadplegen indien nodig. Een oordeel kan de raad vellen als er een resultaat ligt. De raad kan ook naar resultaat informeren in een commissievergadering en kan ook verslagen agenderen. Er zijn dus voldoende instrumenten om proactief zaken bespreekbaar te maken als dat nodig is.

De heer GÖBBELS vraagt de heer Kool in dat geval de relatie tussen visie en strategie te duiden en dat in de laatste collegebrief een vraag werd gesteld of de visie en strategie met elkaar te verbinden zijn, waarover op de heidag nog moet worden gesproken. Ook wil hij van de heer Kool weten wie de vertegenwoordiger van de Gooi en Vechtstreek is als het gaat om strategische keuzes op het gebied van mobiliteit. Die vertegenwoordiger is er namelijk niet en dan is er een probleem.

De heer KOOL begrijpt de zorg vanwege de wat stroperige regionale samenwerking, waarbij portefeuillehouders zijn afgevaardigd. Dat ontslaat de raadsleden niet van de plicht processen zelf ook te volgen.

Mevrouw KALK licht toe dat de motie gaat over het gebrek aan gevoel dat de raad zelf over de regie van het proces gaat. Het gaat erom waar de raad zelf al dan niet aan het roer staat en de uitnodiging is om daarop meer zicht te krijgen. De raad beschikt over instrumenten en een ervan is het indienen van moties.

De heer VOORINK (wethouder) probeert ook al zes jaar grip te krijgen op de visie en strategie. Sleutelgebied, MRA, Omgevingswet en omgevingsvisie komen samen en hij kan zich voorstellen dat raadsleden zich afvragen hoe die allemaal in elkaar passen. In twee beeldvormende sessies zijn die vragen evenals participatie veelvuldig aan bod gekomen. Gemaakte afspraken zijn om stukken openbaar te maken via www.Hilversum.nl/sleutelgebied en een op 11 februari in de collegevergadering te behandelen collegebrief over hoe alle deadlines en planningen in elkaar passen. Behandeling van die brief op 12 februari in een commissievergadering lukt niet. Wel krijgt de raad op 11 februari een schrijven vanuit het college.

Mevrouw KALK vraagt of die brief ook schetst wie, wanneer en waar welk besluit mag nemen en een rolverdeling bevat.

De heer VOORINK (wethouder) beantwoordt die vraag bevestigend.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 23.15 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 23.17 uur.

Mevrouw KALK houdt de motie aan en geeft mee dat de raad beter in staat wil zijn aan de eigen rol invulling te geven.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 23.18 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 maart 2020,

de griffier,

de voorzitter,